

„Szeretnénk, ha a zenekar is felhívna magára a figyelmet”

Somogyi Béla bízik abban, hogy megtalálják a megfelelő igazgatót

Eddig két alkalommal volt sikertelen a Debreceni Filharmonikus Zenekar és a Kodály Kórus igazgatói posztjára kiírt pályázat, de a város alpolgármestere, Somogyi Béla reméli, most, a harmadik alkalommal már megtalálják a megfelelő jelöltet. Az új vezetőtől Debrecen vezetése azt várja, hogy tegye még sikeresebbé a zenekart, s az együttes is hívja fel magára produkcióival a figyelmet, legalább annyira, mint ahogyan ez az elmúlt években a debreceni Csokonai Színháznak sikerült.

■ *Rendbagyó módon alakult az utóbbi időben az együttesek sorsa...*

– Tényleg érdemes áttekinteni az elmúlt esztendő történetét. Kocsár Balázs már második alkalommal dolgozik az együttesekkel, hiszen amikor 2006. január 1-jétől Herboly Domonkos lett az összevont – a zenekart és kórust is magába foglaló – intézmény igazgatója öt esztendőre, akkor vele együtt, ugyanennyi időre kapott művészeti vezetői mandátumot ő is. Ez a megbízás december végén járt le, így Kocsár Balázs jelenleg az együttes karmestere. Herboly Domonkos azonban már korábban, tavaly februárban kérte felmentését, s azóta az ő pozícióját – helyettesítéssel – a gazdasági igazgató látja el. Már tavasszal pályázatot írtunk ki erre a posztra, s az első alkalommal négyen jelentkeztek. Egy részüknek azonban nem volt meg a szakmai gyakorlata, a többieknek pedig a végzettsége nem volt megfelelő. Így kénytelenek voltunk eredménytelenek nyilvánítani a pályázatot, amelyet a következő alkalommal nyáron írtunk ki. Akkor akadt néhány érdeklődő, viszont komoly jelentkező nem, éppen azért, mert az aspiránsok nem akarták, hogy a leköszönő közgyűléstől kapják meg a kinevezésüket. Ezért most ősszel ismét kiírtuk a pályázatot, és bízom benne, hogy megtaláljuk a megfelelő igazgatót. A szakmai zsűri január 10-én ülésezett, január 27-én pedig a közgyűlés határoz arról, hogy ki kapja meg ezt a posztot.

■ *Az új igazgató dönt arról, hogy ki legyen a művészeti vezető?*

– Igen, hiszen ezt a posztot nem kell pályáztatni, s a művészeti vezetőt az igazgató nevezi ki. Miután az aspiránsoktól öt éves vezetői programot kértünk, emellett nyilatkozatot kellett tenniük arról is, hogy kivel kívánják végezni a munkájukat, az új vezetőnek nem köthetjük meg a kezét azzal, hogy megmondjuk, ki legyen a művészeti vezető. Nyitva kell hagynunk számára ezt a lehetőséget. Most eléggé eltérő területről érkeztek a jelentkezők, akad köztük zenekarvezető, menedzser, s a törvény lehetővé teszi azt is, hogy jogász, közgazdász végzettséggel is lehessen pályázni. Mindez új helyzetet teremt, hiszen valószínűleg egy muzsikusi igazgató más művészeti vezetőt keres, mint az, aki menedzseri végzettséggel érkezik. Esetleg elképzelhető, hogy a művészeti munkát is másképpen képzele el, mint ahogyan eddig folyt...

■ *Viszont a kórus vezetője adott, hiszen Pad Zoltán kinevezése három évre szól, amelyből csak egy esztendő telt el...*

– Úgy vélem, személyében agilis, tehetős fiatal embert találtunk, aki új színt, lendületet hozott az együttes működésébe, és bízom abban, hogy együtt tud dolgozni az új igazgatóval. A döntés természetesen azonban a kinevezett vezető kezében lesz, hiszen az ő joga megválogatni, hogy kikkel dolgozik. Egyébként a város éppen azért döntött a zenekar és a

kórus összevonása mellett, és azért támogatta, hogy az együttesek művészeti vezetője legyen az operatagozat irányítója, mert korábban folytonosan egyeztetési gondok, feszültségek adódtak az intézmények között. Sokszor ahelyett, hogy segítették volna, csak nehezítették egymás munkáját... A város vezetése, amelynek munkájában én is részt vettem, azt mondta a 2000-es évek elején, hogy ezt a helyzetet kezelni kell. A zenekar és a Kodály Kórus egységes intézményként kell, hogy működjön, s olyan vezetőre van szükség, aki mindezt kézben tartja. Ezért javasoltuk Kocsár Balázst az operatagozat vezetésére is. A színház vezetője elfogadta ezt az álláspontot. Azóta viszonylag zökkenőmentesen működnek a dolgok.

■ *Az új igazgató nevez majd ki művészeti vezetőt, aki adott esetben akár Kocsár Balázs is lehet...*

– Igen, hiszen lehet, hogy olyan ember nyeri el a posztot, aki az együttműködést vele képzele el. Ahogy az igazgató személyéről dönt a közgyűlés, annak függvényében ez is kiderül. Mindenkinek türelemmel meg kell várnia, hogy mi lesz a végeredmény. Kocsár Balázsnak január 1-től egyetlen megbízatása szűnt meg, a művészeti vezetői, de karmester a zenekarnál, s a színháznál is vezeti a tagozatot.

■ *A város vezetésének melyek az új igazgatóval szemben támasztott elvárásai?*

– Tudjuk azt, hogy nagyon nehéz szakmai, logisztikai feladat az operajátszás feladatainak eleget tenni, emellett a koncertéletet is kiválóan működtetni, azonban mégis azt szeretnénk, ha a zenekar jelentősebb tényezőként jelenne meg a zenei piacon, és felhívna magára a figyelmet. Ez a kettős elvárás korábban szintén megvolt, meg is maradt az igazgatóval szemben, hiszen lényeges, hogy ne csak az opera legyen sikeres. A színház ugyanis az elmúlt néhány évben díjakat kapott

a POSZT-on, felkerült a címlapokra. Világszerte megismerték azt az értéket, amelyet a teátrum jelent. A Kodály Kórus is tartja azt a színvonalat, amit elért az évtizedek során. A fő elvárás tehát az, hogy a zenekar ne csak az operához kötődve érjen el országos, nemzetközi sikereket. Legyenek olyan produkciók is, amelyekre felkapja a fejét a helyi közönség. Tudom, országos gond, hogy elfogy, kiöregszik a publikum, meg kell hát találni az új koncerthallgatókat. Akadt néhány jó kezdeményezés az elmúlt években, remek ifjúsági és gyerekprogramok, s azt is jónak tartom, hogy rendszeresen jár vidékre az együttes, mindezt azonban folytatni kell! Az új igazgató felé az az elvárásom, hogy találja meg annak az úrnak a pótlását, amelyet a közönség fogyása eredményezett. Emellett dolgozzon azon, hogy olyan előadások szülessenek, amelyekre országsszerte felkapják a fejüket. Debrecenben erre van szükség. Annak idején a MODEM létét is sokan megkérdőjelezték azzal, hogy egy ekkora képzőművészeti kiállító teremnek van-e létjogosultsága egy ekkora városban. Az utóbbi időszak bebizonyította, igen. Akadt olyan tárlat, amelynek több mint 25 ezer budapesti látogatója volt. Tennünk kell a kulturális vízfejűség ellen. Jó példa tényleg a MODEM, ahol az első tárlat, a Leonardo-kiállítás óta számos más kiállítás is felkeltette az ország figyelmét. A színházban Vidnyánszky Attila igazgatása alatt olyan produkciók születtek, amelyek nemzetközi sikert arattak. Ilyen célokat érdemes kitűzni.

■ *Akadnak azért nebezítő tényezők, hiszen nincs az együttesnek önálló koncertterme, nincs az együttesnél művé-*

szeti pótllék, amellyel ösztönözni lehet-ne jobb munkára a muzsikusokat...

– Ezek között az adottságok között kell színvonalat produkálni... Debrecen ilyen hely. De úgy vélem, nem ezek akadályozzák azt a művészeti áttörést, amelyre várok... Azt gondolom, hogy a pénzen kívül vannak más motiváló eszközök is. Be kell kapcsolódni nemzetközi programokba, turnéokra kell indulni. Az én vágyam az, hogy találjunk egy olyan igazgatót, akinek az irányítása alatt Debrecenben is nagyszerű ötletek, programok születtek. Tudom, minden fellépés nem lehet rendkívüli, de a kivételes estek legyenek többségben. A Kodály Kórusnak sok szép fellépése akad, a zenekar esetében ezt még hiányolom... Ezt az elvárás kell, hogy a következő ciklusban maga elé tüzze az igazgató, a művészeti vezető, az összes karmester és muzsikus. Az már egy másik kérdés, hogy ehhez milyen úton jutnak el. Természetesen a város vezetése minden segítséget, amit tud, megad a zenekarnak és az igazgátónak.

■ *Kocsár Balázs említette, hogy szükség lenne városi szervezőirodára...*

– A színház és a zenekar jelenleg nem ütközik. Emellett a Főnixnek is vannak programjai, de a városvezetés volt az, amely kérésként megfogalmazta, hogy ne üssék egymást a rendezvények. Egy héten ne szervezzenek három koncertet, mert a közönség számára ez nem finanszírozható... Egyeztetni kellene minden résztvevővel, ez is az igazgató feladata. Az intézmények figyeljenek egymásra, és adják át az információkat. Annyira nem nagy város Debrecen, hogy a művészeti élet szereplői ne kommunikáljanak egymással.

■ *Az új igazgatót biztathatja nagyobb költségvetéssel?*

– Sajnos, a jelenlegi nem az az időszak... A költségvetési tervezés most kezdődött el, február végén fogadjuk el, akkor okosabbak leszünk, de szeretném, hogy legalább a tavalyi szintű támogatás fennmaradjon. Bízom abban is, hogy sikerül az állami finanszírozásban kicsit racionalizálni a dolgokat, mert nem vagyok biztos abban, hogy minden úgy van jól, ahogy van...

■ *Az előadó-művészeti törvény változtatására céloz?*

– Igen. Elég régóta részese vagyok a kulturális területnek, az objektív számok nem tükrözik azt, hogy hányféle módon működő együttesről van szó... A kritériumrendszer sem pontosan érték, tehetség alapján mér. Eleve nehézséget jelent Debrecenben, hogy nálunk a zeneszeknek a színházi szolgálatot is el kell látniuk. Ahogy a kórusnak az okoz hátrányt, hogy nem fővárosi... Sajnos azt látom, vidéken komolyabb eredmények születnek, mégis alacsonyabb támogatással ismerik el mindezt... Mindenesetre mi azt tudjuk tenni, hogy bízunk a sikeresebb munkában. Várhatóan január 27-én a közgyűlés értékeli a pályamunkákat, s ha talál megfelelő jelöltet, akkor február 1-jétől kinevezi a zenekar és a kórus igazgatójává. Az új vezető feladata lesz az SZMSZ elkészítése, a belső struktúra és a következő évad tervezése. Ha mégsem találunk megfelelő jelöltet, akkor újabb pályázat következik, de az átmeneti időszakban is biztosítani kell a működést...

R. Zs.

„A munkának még nincs vége”

Kocsár Balázs már tizenkét esztendeje dolgozik Debrecenben, de szerinte akadnak jócskán megoldandó feladatok. A színházi operatagozat zeneigazgatójaként, a kórus és a zenekar művészeti vezetőjeként úgy véli, szükség volt és van arra, hogy egy kézben összpontosuljanak a szervezési teendők, emellett pedig a meglévő lehetőségeket még jobban ki lehetne használni. Bár december 31-vel lejárt a művészeti vezetői megbízása, bízik abban, hogy az új igazgató szintén azt az utat folytatja majd, amelyen néhány évvel ezelőtt elindultak az együttesek.